

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จังหวัดลพบุรี จำนวน 105 คน ได้โดยการสุ่มอย่างง่าย ใช้เกณฑ์จากตารางกำหนดของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 48 ข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง .25-.64 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการหาคำตอบในการศึกษาค้นคว้าและทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้น และวุฒิการศึกษา วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบค่าที (t -test) และเมื่อจำแนกตามอาชีพ วิเคราะห์โดยความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีเชฟเฟ้ (Scheffe's)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมเมื่อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีน้ำใจ ด้านความมีวินัย ด้านความขยัน ด้านความสุภาพ ด้านความสามัคคี ด้านความสะอาด และด้านความประหยัด มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สอนให้นักเรียนเป็นคนพูดแต่ความจริง ไม่พูดโกหก สอนนักเรียนเสมอว่าหากนักเรียนเก็บของได้ให้ส่งคืนเจ้าของ และชี้แนะถึงโทษของการเป็นคนคดโกง ไม่ซื่อสัตย์

1.2 ด้านความมีน้ำใจ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความมีน้ำใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมให้นักเรียนให้เป็นผู้มีน้ำใจต่อคนรอบข้าง หากนักเรียนมีโอกาสได้ช่วยเหลือผู้อื่น ท่านจะให้คำยกย่องชมเชยทุกครั้ง เพื่อสร้างกำลังใจในการทำความดีในครั้งต่อไป และฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ที่เสียสละเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น

1.3 ด้านความมีวินัย พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความมีวินัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ คอยดูแลเรื่องการแต่งกายให้ถูกระเบียบของโรงเรียน ฝึกให้นักเรียนเป็นคนรู้จักตรงต่อเวลา ติดตามพฤติกรรมนักเรียนจากครูประจำชั้น เรื่อง ระเบียบวินัย และปรับปรุงพัฒนาพฤติกรรมให้ดีขึ้น ซึ่ง 2 ข้อนี้เท่ากัน และสุดท้ายฝึกให้นักเรียนรู้จักทิ้งขยะให้ถูกที่

1.4 ด้านความขยัน พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความขยัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ฝึกให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ งานที่ได้รับมอบหมาย ฝึกให้นักเรียนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค อดทนต่อความยากลำบาก และกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

1.5 ด้านความสุภาพ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 1 ด้านความสุภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ฝึกให้นักเรียนมี สัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่เสมอ ฝึกให้นักเรียนเป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่ก้าวร้าวและสอนนักเรียน พุดจาสุภาพ ไพเราะ อ่อนหวาน

1.6 ด้านความสามัคคี พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 1 ด้านความสามัคคี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จัก การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน สอนให้นักเรียนเล่นกับเพื่อนอย่างสร้างสรรค์ ไม่รังแกผู้อื่น และส่งเสริมบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

1.7 ด้านความสะอาด พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 1 ด้านความสะอาด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ฝึกให้นักเรียนรู้จักรักษา ความสะอาดร่างกายให้สะอาดอยู่เสมอ เสริมสร้างนิสัยการรักความสะอาดให้กับนักเรียนอยู่เสมอ และคอยให้คำแนะนำการดูแลเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายให้สะอาดอยู่เสมอ

1.8 ด้านความประหยัด พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 1 ด้านความประหยัด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ มากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ฝึกให้นักเรียนรู้จัก ออมทรัพย์ ทั้งที่บ้านและโรงเรียน ปลูกฝังนักเรียนให้รู้จักประมาณตนในการใช้จ่าย 4 ในการ ดำรงชีวิต และสอนให้นักเรียนรู้จักทำบุญชราวยรับ-รายจ่าย

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้น วุฒิมัธยมศึกษา และอาชีพของผู้ปกครอง ปรากฏผลดังนี้

2.1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียน บ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตาม ระดับชั้น พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้น

มัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความมีวินัยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และระดับสูงกว่าประถมศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การอภิปรายผล

ผลจากการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้ปกครองมีระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต เนื่องจากเห็นว่าผู้ปกครองเล็งเห็นความสำคัญของการเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งสอดคล้องกับอมรรัตน์ เทพกำปนาท (2549, หน้า 3) กล่าวว่า ความซื่อสัตย์ เป็นคุณธรรมที่จำเป็นต่อทุกสังคม ไม่ว่าจะเป็ความซื่อสัตย์ในระดับไหนก็ตาม จะต้องมีการปลูกฝังหรือสอนเยาวชนรุ่นหลังให้ประพฤติปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะ หากคนในสังคมขาดคุณธรรมข้อนี้เมื่อใด สังคมก็จะวุ่นวายไม่สงบ คนจะเอารัดเอาเปรียบกัน และเห็นแก่ตัวมากขึ้น จนก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีกมากมาย เมื่อพิจารณารายด้าน ปรากฏผล ดังนี้

1.1 ด้านความซื่อสัตย์ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความซื่อสัตย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ฝึกให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบ

ต่อหน้าที่ งานที่ได้รับมอบหมาย ฝึกให้นักเรียนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค อดทนต่อความยากลำบาก และกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ส่วนอันดับสุดท้าย คือ คอยติดตามดูแลเรื่องการบ้าน และงานบ้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างที่ต้องใช้แรงงานและความขยันหมั่นเพียรเป็นสำคัญในการทำมาหากิน ความขยันจึงเป็นคุณธรรมสำคัญอย่างหนึ่งที่ผู้ปกครองได้ให้ความสำคัญและปลูกฝังคุณธรรมด้านนี้ให้กับนักเรียน สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2537, หน้า 137 อ้างถึงใน อัมพร เรืองศรี, 2547, หน้า 36) ได้ให้ความหมายว่า ความขยัน หมายถึง ความตั้งใจและความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานให้เต็มความสามารถอย่างสม่ำเสมอ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการทำงาน และมีความพยายามที่จะทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ซึ่งหากผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมด้านความขยันให้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ก็จะส่งผลให้นักเรียนกลายเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ กระตือรือร้นและทำงานบรรลุผลตามเป้าหมาย สอดคล้องกับกัลยา ศรีปาน (2542, หน้า 17) กล่าวว่า ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความมานะพยายาม เอาใจใส่ต่องานด้วยความกระตือรือร้น เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือความต้องการ

1.2 ด้านความประหยัด การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรม

จริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความประหยัด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ฝึกให้นักเรียนรู้จักออมทรัพย์ ทั้งที่บ้านและโรงเรียน ปลูกฝังนักเรียนให้รู้จักประมาณตนในการใช้จ่าย 4 ในการดำรงชีวิต สอนให้นักเรียนรู้จักทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า สอดคล้องกับโรงเรียนบ้านคลองสิบแปด (2554) กล่าวว่า สภาพทั่วไปของชุมชนบ้านคลองสิบแปด ยังต้องได้รับการพัฒนาอีกมากทั้งด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ผู้ปกครองต้องรับจ้างกรีดยางพารา มีรายได้น้อย จึงมีความ ขัดสนในการใช้จ่าย ผู้ปกครองจึงได้ให้ความสำคัญกับการปลูกฝังและส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนรู้จักประหยัด อุดม รู้จักวางแผนใช้จ่ายเงิน สอดคล้องกับศรีนยา ชัยเพียรเจริญกิจ (2550, หน้า 14) กล่าวว่า การประหยัด หมายถึง การรู้จักออมทรัพย์สิน เวลา ทรัพยากร ทั้งส่วนตนและสังคมตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์ และคุ้มค่าที่สุดรวมทั้งการรู้จักดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพฐานะความเป็นอยู่ส่วนตนและสังคม สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 24) ได้ให้คำอธิบายไว้ว่าประหยัด หมายถึง การที่นักเรียนใช้ทรัพย์สินและสิ่งของ ทั้งของตนเองและส่วนรวมอย่างคุ้มค่าตามความจำเป็น เลือกรื้อสิ่งที่มีประโยชน์ สิ่งที่มีจำเป็น และรู้จักเก็บออม และ สอดคล้องกับจิตติภัทร สิงห์ล้ำเลิศ (2547) กล่าวว่า การประหยัด เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ต้องมุ่งให้เกิดกับนักเรียนและบุคคลทั่วไป ให้รู้จักรักษาคุณแลของเพื่อให้ใช้ได้นานและเกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้น ผู้ปกครองจึงตระหนักในคุณธรรมด้านความประหยัด ซึ่งเป็นพฤติกรรมในเรื่องการรู้จักใช้ และบำรุงรักษาทรัพย์สินเงินทอง สิ่งของเครื่องใช้ เวลาทรัพยากร ธรรมชาติให้เป็นประโยชน์ รวมทั้งการรู้จักระมัดระวังและยับยั้งความต้องการให้อยู่ในขอบเขตอันพอเหมาะพอควร ในการดำรงชีวิตเหมาะสมกับฐานะความเป็นอยู่

1.3 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สอนให้นักเรียนเป็นคนพูดแต่ความจริง ไม่พูดโกหก สอนนักเรียนเสมอว่าหากนักเรียนเก็บของได้ให้ส่งคืนเจ้าของ และชี้แนะถึงโทษของการเป็นคนคดโกง ไม่ซื่อสัตย์ ส่วนอันดับสุดท้ายคือเมื่อนักเรียนทำผิด แล้วยอมรับผิดท่านจะให้โอกาสและให้โอกาสให้นักเรียนแก้ตัวใหม่เสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองได้เห็นความสำคัญของการเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกคนต้องมีคิดตัวเมื่อต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่น จึงให้การส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรมด้านนี้ สอดคล้องกับอมรรตน์ เทพกำปนาท (2549, หน้า 3) กล่าวว่า “ความซื่อสัตย์” เป็นคุณธรรมที่จำเป็นต่อทุกสังคม ไม่ว่าจะเป็ความซื่อสัตย์ในระดับไหนก็ตาม จะต้องมี การปลูกฝังหรือสอนเยาวชนรุ่นหลังให้ประพฤติปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะ หากคนในสังคมขาดคุณธรรมข้อนี้เมื่อใด สังคมก็จะวุ่นวายไม่สงบ คนจะเอาไรด์เอาเปรียบกัน และเห็นแก่ตัวมากขึ้น จนก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีกมากมาย สอดคล้องกับ ประภาศรี สีหอำไพ (2543, หน้า 65-66) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ไว้ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนอย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา และใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ยึดหลักแห่งความยุติธรรม ซื่อตรงต่อตนเองและผู้อื่น รวมไปถึงสังคม ประเทศชาติ หน้าที่การงาน คำมั่นสัญญา แบบแผน กฎหมายที่ถูกต้องดีงาม ประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริง และสอดคล้องกับกฤตรินทร์ นิมทองคำ (2542, หน้า 45) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การประพฤติอย่างเหมาะสม มีความซื่อสัตย์ ไม่คดโกง ทั้งต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อมิตรสหาย และมีความจงรักภักดี ประเทศชาติ ไม่คิดทรยศ ประกอบอาชีพในทางสุจริต ไม่ขโมยของผู้อื่น และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด

1.4 ด้านความมีวินัย การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความมีวินัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ คอยดูแลเรื่องการแต่งกาย ให้ถูกระเบียบของโรงเรียน ฝึกให้นักเรียนเป็นคนรู้จักตรงต่อเวลา ติดตามพฤติกรรมนักเรียน จากครูประจำชั้นเรื่อง ระเบียบวินัย และปรับปรุงพัฒนาพฤติกรรมให้ดีขึ้น ซึ่ง 2 ข้อนี้เท่ากัน และ ฝึกให้นักเรียนรู้จักทิ้งขยะให้ถูกที่ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ กำชับการจัดเก็บของใช้ส่วนตัวและของใช้ในบ้านให้เป็นระเบียบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะได้มีการประสานความร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนในการชี้แจงถึงกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างชัดเจน อีกทั้งการให้ความร่วมมือจากผู้ปกครองในการดูแลเอาใจใส่และปลูกฝังด้านความมีวินัยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับณรงค์ สายพิมพ์ทอง (2530) ได้กล่าวว่า การสร้างระเบียบวินัยในสังคมจำเป็นต้องวางรากฐานให้กับสมาชิกในสังคมตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเกิดประสิทธิภาพ การให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในเรื่องระเบียบวินัยจึงเป็นช่วงสำคัญอย่างยิ่งที่จะให้เด็กซึ่งเป็นสมาชิกของสังคมและเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตเรียนรู้แนวทางในการปฏิบัติตาม และสอดคล้องกับสมบูรณ์ สิงห์คำป่อง (2542, หน้า 36) สรุปความหมายของคำว่าวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่อยู่ภายในบุคคล ที่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ให้ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนตามที่สังคมกำหนดเอาไว้ โดยให้ถือว่าเป็นการบังคับให้กระทำ

1.5 ด้านความสุภาพ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสุภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ฝึกให้นักเรียนมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่เสมอ ฝึกให้นักเรียนเป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่ก้าวร้าวและสอนนักเรียนพูดจาสุภาพไพเราะ อ่อนหวาน ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียน ได้ซึมซับการมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้ปกครองได้อบรมนักเรียนเห็นความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมด้านความสุภาพ อบรมให้รู้จักความมีสัมมาคารวะ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่ดีงามของคนไทย สอดคล้องกับจรัส แก้วเป็ง (2547, หน้า 74) กล่าวว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งสามารถสังเกตได้จากพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกกับพระสงฆ์ ครู-อาจารย์ จะเป็นไปได้ในลักษณะสำรวมและนอบน้อม และมีพฤติกรรมการแสดงออกต่อผู้ปกครองและบุคคลอื่น ๆ ก็แสดง

ถึงการมีส่วนร่วมการระ ทั้งการพูดจาและกิริยาท่าทาง และสอดคล้องกับบุญมี แทนแก้ว (2541, หน้า 124-125) กล่าวว่า คุณสมบัติของผู้มีจริยธรรมทางวาจาควรเป็นผู้ที่พูดจาสุภาพ อ่อนโยน นุ่มนวล เป็นต้น

1.6 ด้านความสะอาด การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสะอาด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ฝึกให้นักเรียนรู้จักรักษาความ สะอาดร่างกายให้สะอาดอยู่เสมอ เสริมสร้างนิสัยการรักความสะอาดให้กับนักเรียนอยู่เสมอ และ คอยให้คำแนะนำการดูแลเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายให้สะอาดอยู่เสมอ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ฝึกนิสัย ให้นักเรียนล้างมือทุกครั้งก่อนและหลังการรับประทานอาหาร และการจับถ่าย ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้ปกครองได้สร้างความตระหนักให้แก่เด็กนักเรียนในด้านการรักษาความสะอาดร่างกายตนเอง ให้สะอาดอยู่เสมอ และความสะอาดของบ้านเรือนก็สำคัญ เพราะบ้านเป็นสถานที่พักผ่อนหลับนอน ให้ความปลอดภัยและสร้างความสบายทั้งกายและใจแก่ทุกคนในครอบครัว และอีกทั้งยังต้องรักษา ความสะอาดบริเวณโรงเรียนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับสุวารีโรจน์ จันตา (2547, หน้า 57) กล่าวว่า การ ดูแลรักษาห้องเรียน อาคารเรียน รวมทั้งสภาพภูมิทัศน์ของโรงเรียนให้สะอาด ปลอดภัยจาก สิ่งรบกวนต่าง ๆ เพื่อความสุขในการเรียนของนักเรียนและครูผู้สอน

1.7 ด้านความสามัคคี การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามัคคี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการ มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน สอนให้นักเรียนเล่นกับเพื่อนอย่างสร้างสรรค์ ไม่รังแก ผู้อื่น และส่งเสริมบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ส่วนอันดับสุดท้าย คือ การส่งเสริม สนับสนุน การเป็นทำงานกลุ่มของนักเรียนเสมอ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ปกครองได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริม และปลูกฝังนักเรียนด้านความสามัคคี สอนให้นักเรียนรู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างถูกต้อง ไม่เห็นแก่ตัว สอดคล้องกับเทิดทูน สุจารี (2544, หน้า 8) กล่าวว่าความสามัคคีเป็นการที่ทุกคน พร้อมกายและความคิดเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีจุดมุ่งหมายที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จ โดยไม่มีการ เกี่ยงงานหรือชิงดีชิงเด่นกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสุมาลี สุดจินดา (2546, หน้า 5) กล่าวว่า ความสามัคคี หมายถึง ความพร้อมเพรียงกันเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกระทำการกิจกรรมให้สำเร็จ โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน และสอดคล้องกับ โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด

(2554, หน้า 15) กล่าวว่า โรงเรียนมิน โยบายให้ความสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความสามัคคี และมีการประสานงานกับผู้ปกครอง ชุมชน ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามัคคีให้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีความรักสามัคคีกันในการที่จะพัฒนาโรงเรียน เช่น กิจกรรมกีฬาภายใน ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี การจัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนในการณรงค์ในโอกาสต่าง ๆ เช่น การเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับประเทศ จึงทำให้ผู้ปกครองยิ่งให้ความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความสามัคคีอย่างสม่ำเสมอ

1.8 ด้านความมีน้ำใจ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความมีน้ำใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมให้นักเรียนให้เป็นผู้มีน้ำใจต่อคนรอบข้าง หากนักเรียนมีโอกาสได้ช่วยเหลือผู้อื่น ท่านจะให้คำยกย่องชมเชยทุกครั้ง เพื่อสร้างกำลังใจในการทำควมดีในครั้งต่อไป และฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ที่เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ฝึกให้นักเรียนไม่นิ่งดูดายต่องานส่วนรวม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองได้เห็นความสำคัญในการส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรมด้านความมีน้ำใจแก่นักเรียน เพราะการจะอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขต้องมีน้ำใจไมตรีต่อกัน สอดคล้องกับ ถกถกพิทย์ แก้วพรหม (2545) กล่าวว่า การอยู่ร่วมกันในสังคม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมึน้ำใจไมตรีที่ดีต่อกัน จึงจะอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข ความมีน้ำใจเป็นเรื่องที่ทุกคนทำได้ โดยไม่ต้องใช้เงินทองมากมาย เพียงแต่แสดงความเมตตา กรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ โดยการช่วยเหลือเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็เป็นการแสดงน้ำใจได้ เช่น การพาเด็กหรือผู้สูงอายุข้ามถนน หรือการสละที่นั่งบนรถโดยสารให้หญิงมีครรภ์ เป็นต้น และสอดคล้องกับ วุฒิสักดิ์ สวัสดิ์วัฒน์ (2534, หน้า 38 อ้างถึงใน พ่องศรี สามศรีทอง, 2548, หน้า 41) อธิบายถึง ความมีน้ำใจว่า ผู้ที่มีน้ำใจจะก่อให้เกิดความเบิกบานและอบอุ่นใจแก่ผู้รับ และเต็มใจที่จะให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความตั้งใจ มีความสุขกับการให้ และเป็นผู้ที่ทำให้บุคคลอื่นมีความสุข ผู้มีน้ำใจทำให้โลกนี้น่าอยู่เพราะเป็นผู้ให้ความรัก ความเมตตา ความกรุณา และไมตรีจิตจากหัวใจ ดังนั้น ไม่ว่าเราจะอยู่ในฐานะใด ประกอบอาชีพใด จะเป็นนักธุรกิจหรือไมก็ตาม พื้นฐานความเป็นมนุษย์ คือ น้ำใจ จะต้องเป็นหลักการสำคัญในการดำรงชีวิตและการประกอบกิจการ การสอนและฝึกฝนตน การมีน้ำใจเป็นสิ่งที่ดีงาม น่ารัก น่านิยม เพราะผู้มีน้ำใจย่อมไม่ขาดแคลน ไม่อับจน แต่ตรงกันข้ามกลับเป็นผู้ที่จะพบหนทางของความสุกความเจริญในทุก ๆ ด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้น วุฒิการศึกษา และอาชีพ

2.1 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้น พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน โดยผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความประหยัด ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ปกครองของนักเรียนในทั้งสองระดับชั้น ต่างให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยทั้งสองระดับชั้นจะต้องให้การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานแตกต่างกัน เพราะพฤติกรรมด้านคุณธรรมของนักเรียนนั้น มาจากทั้งที่บ้านและโรงเรียน สอดคล้องกับชำเลือง วุฒิจันทร์ (2524, หน้า 76 อ้างถึงใน สุจิตรา ปันดี, 2547) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อนักเรียนว่า เพื่อน ๆ ของเด็กเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดค่านิยมทางคุณธรรมจริยธรรมบางอย่างให้เด็กรับรู้ รับประทานไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดพฤติกรรมคล้ายตามเพื่อน ๆ เพียงฝ่ายเดียว แต่ยังได้มาจาก การได้กระทำกิจกรรมร่วมกัน การเข้าใจกันและกันระหว่างวัยเดียวกันเอง ซึ่งเพื่อน ๆ ดังกล่าวนี้อาจเป็นเพื่อนในโรงเรียนและเพื่อนนอกโรงเรียนด้วย จึงพบว่า นักเรียนวัยประถมศึกษาอยู่ในความดูแลอย่างใกล้ชิดกับผู้ปกครองได้ และเชื่อในคำสั่งสอนของพ่อแม่ แต่นักเรียนในวัยมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นวัยที่เข้าสู่วัยรุ่น และเชื่อฟัง หรือตามเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ ดังนั้น ผู้ปกครองจึงต้องให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมมากในการใส่ใจปลูกฝังคุณธรรมที่ดีงามแก่นักเรียน เป็นอีกบทบาทที่สำคัญมาก ซึ่งสอดคล้องกับรัตนา สถิตานนท์ (2543, หน้า 40) กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนที่อยู่แวดล้อมเด็กและมีส่วนสำคัญในการพัฒนาเด็กว่า “พ่อแม่ คือ ครูที่รู้จักเด็กดีมาตั้งแต่เกิด อยู่ใกล้ชิดที่สุด และมีหัวใจรักที่ใครจะปฏิเสธไม่ได้ เป็นผู้สร้างสิ่งแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสมแก่การเรียนรู้ เป็นผู้ส่งเสริมเด็กให้ยอมรับวินัยและกฎเกณฑ์ของโรงเรียน ช่วยกระตุ้นให้เด็กเกิดความพยายามในการทำงานหนักและทำงานให้สำเร็จ” ส่วนด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความมีวินัยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะได้มีการประสาน

ความร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนในการชี้แจงถึงกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างชัดเจน อีกทั้งการให้ความร่วมมือจากผู้ปกครองในการดูแลเอาใจใส่และปลูกฝังด้านความมีวินัยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับณรงค์ สายพิมพ์ทอง (2530) ได้กล่าวว่า การสร้างระเบียบวินัยในสังคมจำเป็นต้องวางรากฐานให้กับสมาชิกในสังคมตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเกิดประสิทธิภาพ การให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในเรื่องระเบียบวินัยจึงเป็นช่วงสำคัญอย่างยิ่งที่จะให้เด็กซึ่งเป็นสมาชิกของสังคมและเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต เรียนรู้แนวทางในการปฏิบัติตามและด้านความซื่อสัตย์สุจริต เนื่องจากชุมชนบ้านคลองสิบแปดอยู่กันแบบครอบครัวเล็ก ทำให้การดูแลนักเรียนทำได้อย่างทั่วถึง และเป็นชุมชนที่มีภาวะเศรษฐกิจไม่เจริญรุ่งเรืองจึงทำให้ไม่มีสิ่งที่ยั่วความอยากได้ หรือลักขโมย คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์จึงเป็นสิ่งที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญในระดับหนึ่ง

2.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรม

จริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาในภาพรวมในระดับชั้นประถมศึกษาและสูงกว่าประถมศึกษา อยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และระดับสูงกว่าประถมศึกษา โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างมีวุฒิการศึกษาที่ใกล้เคียงกัน คือ ไม่สูงมากนักแต่ก็มีความสัมพันธ์กันกับระดับการมีส่วนร่วม ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของอำพล สกุดสัมพันธ์ (2555, หน้า 77) ได้เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และประยูร ศรีประสาธน์ (2542, หน้า 5) ได้นำเสนอปัจจัยของการมีส่วนร่วมว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม มีด้วยกัน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ การศึกษา อาชีพ รายได้ และการเป็นสมาชิกกลุ่ม และปัจจัยด้านการสื่อสาร ได้แก่ การรับข่าวสารจาก สื่อมวลชนและสื่อบุคคล ในการที่มีระดับการศึกษาที่ต่ำไม่แตกต่างกันมาก จึงส่งผลต่อความรู้ ความสามารถในการคิดหรือหาแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนได้ไม่มากนัก ดังนั้นการที่จะมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน หรือมีประสบการณ์ที่ดี ทางด้านการศึกษาหรือวิธีการให้ข้อคิดที่ดีในการแนะนำนักเรียนยังไม่มากพอ จึงไม่แตกต่างกันมาก สอดคล้องกับโคลเบอร์ก (Kohlberg, 1976) ที่เชื่อว่า กฎเกณฑ์ที่เราตัดสินความถูกต้องของการกระทำจะพัฒนาเป็นขั้น ๆ จากขั้นต่ำกว่าไปสู่ขั้นที่สูงกว่าทีละหนึ่งขั้นตามลำดับอย่างแน่นอน ตายตัว ไม่มีการย้อนขึ้นหรือข้ามขั้น จริยธรรมแต่ละขั้นเป็นผลของการไตร่ตรองตามเหตุผล

ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความถูกต้อง ซึ่งต้องอาศัยทั้งความสามารถทางปัญญาและการช่างคิดช่างสังเกตของบุคคล ส่วนด้านความซื่อสัตย์สุจริต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาในระดับประถมศึกษามีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตมากกว่าผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาในระดับสูงกว่าประถมศึกษา ทั้งนี้เกิดจากผู้ปกครองมาจากครอบครัวที่แตกต่างกัน มีการศึกษาที่แตกต่างกัน จิตใจของคนก็แตกต่างกันไปด้วย ทำให้ขาดคุณธรรม ไม่มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและสังคม ทำให้สังคมเกิดความวุ่นวาย ซึ่งสอดคล้องกับอมรรัตน์ เทพกำปนาท (2549, หน้า 3) ได้กล่าวว่า “ความซื่อสัตย์” เป็นคุณธรรมที่จำเป็นต่อทุกสังคม ไม่ว่าจะเป็ความซื่อสัตย์ในระดับไหนก็ตาม จะต้องมีการปลูกฝังหรือสอนเยาวชนรุ่นหลังให้ประพฤติปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะ หากคนในสังคมขาดคุณธรรมข้อนี้เมื่อใด สังคมก็จะวุ่นวายไม่สงบ คนจะเอาใจเอาเปรียบกัน และเห็นแก่ตัวมากขึ้น จนก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีกมากมาย

2.3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามอาชีพ พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐาน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความขยัน ด้านความประหยัด และด้านความสะอาด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ส่วนด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบรายคู่พบว่า ผู้ปกครองในอาชีพอื่น ๆ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนมากกว่าอาชีพเกษตรกรและอาชีพรับจ้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้ปกครองในอาชีพเกษตรกรและอาชีพรับจ้างมีเวลาอยู่กับบุตรหลานของตนน้อย ส่งผลให้ความใกล้ชิดในการดูแลใส่ใจนักเรียนน้อยตามไปด้วย ผู้ปกครองที่มีความหลากหลายในอาชีพจะมีพื้นฐานหรือค่านิยมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรชาติพิศ วิเชียรวัฒน์ชัย (2554) เรื่อง การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ควรปลูกฝังและพฤติกรรมที่ปรากฏด้านคุณธรรมของเด็กปฐมวัย พบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ควรปลูกฝัง ด้านคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในภาพรวมแตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของคูฟแมน (Koufman, 1946, p. 7) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนในชนบท พบว่า อาชีพ การอยู่อาศัย ในท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านความขยัน

ผู้ปกครอง ครู และ โรงเรียน ควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความขยันในทั้งด้านการเรียน และงานที่ได้รับมอบหมาย โดยเฉพาะติดตามการทำการบ้านอย่างสม่ำเสมอ โดยคอยให้คำชี้แนะ อธิบายการบ้านอย่างเต็มใจและเข้าใจใส่ และให้คำชมเชยยินดีกับความสำเร็จขณะเดียวกันก็ให้ กำลังใจหากพบความผิดพลาดของนักเรียน นอกจากนี้ควรกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น ในการทำงานให้สำเร็จ โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก ทั้งนี้ควรทำอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้นักเรียน ได้ซึมซับและตระหนักถึงคุณค่าของความขยันได้ด้วยตัวเอง

2. ด้านความประหยัด

ผู้ปกครอง ครู และ โรงเรียน ควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความประหยัดโดยประพฤติ ตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าทั้งเวลา สิ่งของ เงิน หรือปัจจัย 4 และฝึกฝน ให้นักเรียนรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างไม่ฟุ่มเฟือย และวางแผนการออมทรัพย์ทั้งที่บ้าน และโรงเรียน

3. ด้านความซื่อสัตย์

ผู้ปกครอง ครู และ โรงเรียน ควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตโดยชี้แนะ ให้เห็นโทษของการเป็นคนคดโกง ไม่ซื่อสัตย์ และอบรมสั่งสอนสิ่งที่จะต้องอย่างมีเหตุผล ไม่ลำเอียง หากพบว่า นักเรียนทำผิดแล้วยอมรับผิดก็ให้อภัยและให้โอกาสในการปรับปรุง พฤติกรรมอยู่เสมอ

4. ด้านความมีวินัย

ผู้ปกครอง ควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียน โดยกำชับและฝึกฝน การจัดเก็บของใช้ส่วนตัวให้เป็นระเบียบ รวมถึงการฝึกมารยาทการฟัง การพูดให้ถูกกาลเทศะ ส่วนครูประจำชั้นควรเอาใจใส่ติดตามพฤติกรรมระเบียบวินัยของนักเรียนอย่างใกล้ชิดและ สม่ำเสมอ พร้อมทั้งมีการประสานความร่วมมือกันผู้ปกครองกับ โรงเรียนในการติดตามพฤติกรรม นักเรียนดังกล่าว

5. ด้านความสุภาพ

ผู้ปกครอง ครู และผู้อำนวยการ โรงเรียน ควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสุภาพ ของนักเรียน โดยปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อให้นักเรียนได้ซึมซับการมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ เหมาะสมกับวัฒนธรรมประเพณีไทย นอกจากนี้ควรอบรมสั่งสอนนักเรียนตระหนักถึงการรู้จัก กล่าวคำขอโทษทุกครั้งเมื่อกระทำผิด และรู้จักการให้อภัยกัน

6. ด้านความสะอาด

ผู้ปกครอง ครูและผู้อำนวยการโรงเรียน ควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสะอาดของนักเรียน โดยการฝึกนิสัยให้นักเรียนรู้จักรักษาร่างกายให้สะอาดปลอดภัยจากเชื้อโรค โดยกำชับให้ล้างมือทุกครั้งก่อนและหลังการรับประทานอาหารและการจับถ่าย รวมไปถึงการรู้จักทำความสะอาดห้องนอนด้วยตนเองอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง เพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดีทั้งที่บ้านและโรงเรียน นำไปสู่การมีสุขภาพจิตที่ดีด้วย

7. ด้านความสามัคคี

ผู้ปกครอง ครู และผู้อำนวยการโรงเรียน ควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสามัคคีของนักเรียน โดยปลูกฝังนิสัยที่ดีในการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยใจเป็นกลาง ส่งเสริมสนับสนุนโดยสร้างโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่มเพื่อฝึกบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนอยู่เสมอ

8. ด้านความมีน้ำใจ

ผู้ปกครอง ครู และผู้อำนวยการโรงเรียน ควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความมีน้ำใจของนักเรียน โดยฝึกให้นักเรียนมีจิตอาสาช่วยเหลือสังคม ไม่นิ่งดูภัยต่องานส่วนรวม สร้างโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้อื่น และคอยยกย่องชมเชยเพื่อให้นักเรียนเกิดกำลังใจที่ดีในการเป็นเด็กดีมีน้ำใจต่อไป

9. ควรมีการร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการเสนอแนะแนวทางร่วมกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียนที่ไม่พึงประสงค์ ผ่านการประชุมปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอ โดยมีโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง

10. โรงเรียนควรให้การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนทั้งก่อนและหลังการดำเนินงานให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้ปกครองของนักเรียนในทุกระดับชั้น ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาในระดับต่าง ๆ หรือผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกัน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรีเขต 1 โดยควรใช้เทคนิคเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

2. ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ในด้านความประหยัด ด้านความสะอาด และด้านความสามัคคี

3. การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชลบุรี เขต 1

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University